Brazilijos ekonominės aktualijos 2026 m. sausio mėn.

Lietuvos eksportuotojams aktuali informacija

Ką ES ir Mercosur susitarimas galėtų reikšti Brazilijai, o ypač žemės ūkiui?
Nepaisant vis dar išliekančių teisinių kliūčių sutarčiai įsigalioti, Brazilijoje daugiausia pabrėžiama sutarties nauda žemės ūkio verslui, tikintis laipsniško Brazilijos produktų, tokių kaip mėsa, vaisiai, kava ir žuvis, eksporto didėjimo, o tai įkvepia optimizmo esant geopolitiniam neapibrėžtumui. Svarbu ir tai, kad ES ir Mercosur susitarimas yra strateginis žingsnis į priekį, nes stiprina aljansus ir gali suteikti tam tikrą prioritetą Brazilijai ir kitoms Mercosur partnerėms, ypač vykstant tarifų karui. Tačiau tai nesuteikia didelės ir tiesioginės naudos Brazilijos kaimo vietovių gamintojams. Pavyzdžiui, sojų pupelės, daugiausiai užsienio valiutos generuojantis produktas, jau turėjo nulinius eksporto į Europą tarifus, todėl niekas nesikeičia. 2025 m. iš sojų pupelių gauta 52,9 mlrd. JAV dolerių užsienio pajamų (65 % iš jų sudarė pardavimai Kinijai).
Yra gerų perspektyvų kavai, galbūt biokurui, kuris netiesiogiai galėtų būti naudingas grūdų augintojams. Tas pats pasakytina ir apie mėsą, nes papildomos kvotos didina pašarų paklausą. Brazilus neramina apsaugos priemonės, kurios nėra pagrindiniame susitarimo tekste, bet kurios bus ES vidaus reglamentų dalis. Tai mechanizmai, leidžiantys europiečiams laikinai sustabdyti susitarimo tarifų lengvatas, jei jie mano, kad tai kenkia žemės ūkio verslui jų šalyse.
Todėl raginama išlikti budriems, kad ES kovos su miškų naikinimu aktas (EUDR) ateityje nesunaikintų galimos ES-Mercosur susitarimo naudos.

ES ir Mercosur prekybos susitarimas pilnai įsigalios per ateinančius 16 metų – sumažins tarifus daugiau nei 90 % Brazilijos eksporto ir daugiau nei 76 % importo iš ES. Tačiau šio tarifo mažinimo greitis abiejose pusėse – ES ir Mercosur bus gana skirtingas, rodo tyrimas. **Daugiau nei 76 % Brazilijos eksporto į Europos Sąjungą nedelsiant bus taikomi nuliniai tarifai. Importo atveju daugiau nei pusė tarifų sumažinimo bus taikoma tik nuo 11 iki 16 susitarimo galiojimo metų**. Ilgesnis importo tarifų mažinimo laikotarpis buvo pagrindinis susitarimo derybų aspektas, pripažįstant svarbų ES ir Pietų Amerikos pramonės konkurencingumo skirtumą. Laikotarpių skirtumai skirti tam, kad nacionalinė pramonė turėtų laiko modernizuotis prieš didėjant konkurencijai iš ES. Tačiau mašinų ir įrangos importas iš ES mažesnėmis kainomis gali tapti paskata vietos investicijoms Mercosur šalyse, ir į tai taip pat buvo atsižvelgta susitarime: tarp pagrindinių neatidėliotinų importo tarifų mažinimų pramonės sektoriuje yra būtent automobilių ir aviacijos bei kosmoso pramonės dalys, komponentai ir priedai. Daugiau nei pusė mokesčių lengvatų taikoma žemės ūkio / maisto ir mineraliniams / energetikos produktams.

Remiantis Brazilijos Ipea (Taikomųjų ekonominių tyrimų instituto) tyrimo duomenimis, Mercosur ir ES susitarimas iki 2040 m. gali 0,46 % padidinti Brazilijos BVP, o tai sudarytų 9,3 mlrd. JAV dolerių. Manoma, kad Brazilija gautų didesnę santykinę naudą nei Europos Sąjunga, kurios BVP tuo pačiu laikotarpiu padidėtų 0,06 %, ir kitų Mercosur šalių - 0,2 %.
Pasak tyrimo išvadų, **prekybos susitarimas padidintų investicijas Brazilijoje 1,49 %,** Europos Sąjungoje - 0,12 %, o kitose Mercosur šalyse - 0,41 %.

„Petz“ ir „Cobasi“ susijungimas žymi strateginį produktų augintiniams rinkos konsolidavimo žingsnį sparčiai augančiame Brazilijos sektoriuje, kurį skatina augintinių humanizavimas ir specializuotų produktų bei paslaugų vartojimo plėtra. Naujoji bendrovė, vadovaujama generalinio direktoriaus Paulo Nassaro, gimė kaip viena didžiausių naminių gyvūnėlių platformų šalyje, jungianti šimtus fizinių parduotuvių, stiprų skaitmenizavimą, integruotas logistikos

operacijas ir išplėstą privačių prekių ženklų, veterinarijos paslaugų ir daugiakanalės prekybos sprendimų portfelį.

Lietuvos verslo plėtrai užsienyje aktuali informacija

ES kovo mėnesį paskelbs apie investicijas į 5 Brazilijoje veikiančias kasybos įmones. Apie tai turėtų būti pranešta būsimame ES-Brazilijos investicijų forume.
Pasak „Apex Brasil“ (Brazilijos eksporto ir investicijų skatinimo agentūros), europiečiai domisi retųjų žemių elementų, nikelio, ličio ir mangano kasybos įmonėmis, kurios būtinos elektromobilių gamybai.
Viena iš šių įmonių yra „Viridis“, kurios akcijomis prekiaujama Sidnėjaus vertybinių popierių biržoje, tačiau pagrindinis akcininkas yra Brazilijos fondas. Kasybos įmonė planuoja nuo 2028 m. išgauti retuosius žemių elementus Minas Gerais valstijoje ir jau derasi su Europos investuotojais – Prancūzijos vyriausybės eksporto bankas yra atsakingas už pusę kasybos įmonės skolos, kurią ji prisiėmė savo projektui įgyvendinti.
Investicijos taip pat gali būti skirtos „Brazilian Nickel“, kuri planuoja veikti Piauí, ir „AMG Lithium“, kuri jau išgauna litį Minas Gerais. Pastaroji jau turi ličio perdirbimo gamyklą Vokietijoje ir gruodį gavo 36 mln. eurų iš Vokietijos vyriausybės fondo savo veiklai plėsti Europoje. Europos Sąjunga yra suinteresuota, kad šių mineralų perdirbimas ir rafinavimas būtų atliekamas Brazilijoje, nes mineralų gavybos ir perdirbimo procesas sunaudoja daug energijos, o Brazilija turi švariausią elektros energijos matricą pasaulyje ir dėl to mažiausią anglies pėdsaką.

Europos prekybos komisaras M.Šefčovičius paprašė Brazilijos užsienio reikalų ministro Mauro Vieira padėti atšaukti vyriausybės veto dėl laivybos bendrovių dalyvavimo konkurse dėl didžiausio konteinerių terminalo Santos uoste įsigijimo. Veto įtakoja tokių Europos gigantų kaip Danijos „Maersk“ ir Šveicarijos „MSC“ dalyvavimo galimybes.
„Tecon Santos 10“ terminale numatomos investicijos, viršijančios 6 mlrd. BRL, ir 50 % padidinsiančios didžiausio Lotynų Amerikos uosto krovos pajėgumus, kurie jau beveik pasiekia savo pajėgumo ribas. Konkursas numatytas balandžio mėnesį. Praėjusį mėnesį Brazilijos vyriausybė nusprendė neleisti laivybos įmonių savininkams dalyvauti, siekiant išvengti vertikalios uostų sektoriaus integracijos – laivybos bendrovėms vienu metu kontroliuojant jūrų krovinių ir didelių konteinerių terminalus šalyje.
Šveicarijos valdžia taip pat pradėjo spaudimo taktiką, siekdama užsitikrinti MSC dalyvavimą „Tecon Santos 10“ konkurse – perspėjo, kad Mercosur ir ELPA laisvosios prekybos susitarimo ratifikavimas gali sulaukti Šveicarijos parlamento narių pasipriešinimo dėl taikomų konkurso apribojimų.
Kinijos bendrovė Cosco taip pat spaudžia ir jau pateikė prašymą Brazilijos institucijoms peržiūrėti gruodžio mėnesį priimtą sprendimą.
Pasak Brazilijos Uostų ir oro uostų ministro, Santos uosto aukciono apribojimai neturės įtakos konkurencijai. Esą konkursu domisi mažiausiai dešimt kompanijų, tarp jų Filipinų bendrovė ICTSI,o taip pat „JBS Terminais“.

Pasak Brazilijos Centrinio banko, Brazilijoje 2025 m. bendras neigiamas valiutos srautas siekė 33,3 mlrd. JAV dolerių, o šį judėjimą lėmė finansų sektorius. Praėjusiais metais finansinių stautų nutekėjimas iš šalies buvo daug didesnis nei 2024 m., kai jis siekė 18,6 mlrd. JAV dolerių. Vien 2025 m. gruodžio mėnesį, remiantis CB duomenimis, iš šalies išvesta 13,6 mlrd. JAV dolerių grynoji suma.

Ispanijos bendrovės Brazilijoje Air Europa vidutinis skrydžių užimtumas praėjusiais metais siekė 93 %, o tai laikoma išskirtiniu lygiu komercinei aviacijai. Iki pandemijos 2018 ir 2019 m. šis rodiklis siekė 83–85 %.

Geri rezultatai Brazilijoje rodo platesnį tarptautinio turizmo atsigavimą ir plėtrą. 2025 m. šalyje užregistruotas rekordinis užsienio lankytojų skaičius – beveik 10 milijonų, gerokai daugiau nei istorinis 7–8 milijonų vidurkis. Air Europa vykdo 11 skrydžių per savaitę tarp Brazilijos ir Madrido: septynis iš San Paulo ir keturis iš Salvadoro.

Labai svarbu nuolatos reklamuoti Braziliją užsienyje. Pagerėjęs tarptautinis Brazilijos, kaip kelionės tikslo, suvokimas susijęs ir su valiutos kursu aplinka, kuri 2025 m. įkvėpė didesnį užsienio turistų pasitikėjimą.

Kitas svarbus veiksnys buvo vietų pasiūlos augimas Brazilijos rinkoje. Padidėjęs tarptautinių ir vidaus skrydžių skaičius išplėtė keleivių pasirinkimo galimybes ir padėjo išlaikyti aukštą užimtumo lygį. Tuo pačiu metu oro uostų ir viešbučių infrastruktūros plėtra sustiprino šalies gebėjimą priimti lankytojus.

Be to, griežtesnė JAV imigracijos politika nukreipė dalį Brazilijos keleivių į Europos žemyną, kur santykinis euro stabilumas dolerio atžvilgiu ir galimybė lengvai keliauti per kelias šalis padarė Europą prieinamesnę Brazilijos turistams.

2026 m. strategijoje bendrovė pagrindinį dėmesį skirs esamo produkto konsolidavimui ir prekės ženklo Brazilijos rinkoje stiprinimui, nes esą vis dar yra daug keleivių, kurie nežino arba niekada neskraidė su „Air Europa“.

Turėdama rekordinį užimtumą, konsoliduotą tinklą ir dėmesį prekės ženklo kūrimui, „Air Europa“ Braziliją laiko strategine rinka Europos ir Pietų Amerikos ašyje, kurią palaiko tiek turizmas, tiek augantis verslo kelionių srautas tarp dviejų žemynų.

„Padtec S.A.“ yra Brazilijos tarptautinė technologijų įmonė, kuri specializuojasi optinių ryšio sistemų kūrime ir gamyboje, įsitvirtinusi kaip pasaulinė didelės talpos optinių perdavimo sprendimų tiekėja, didžiausia optinių perdavimo sistemų gamintoja Lotynų Amerikoje.

„Padtec“ užima stiprią tarptautinę poziciją, jos įranga ir sprendimai yra diegiami daugiau nei 40 šalių.

Per pastaruosius kelerius metus atlikta portfelio peržiūra taip pat buvo susijusi su nauja investicijų į dirbtinio intelekto ir duomenų centrus banga. „Padtec“ ypač pozicionuoja save vadinamajame data center edge – moduliniame modelyje, kuriuo siekiama sumažinti delsą, priartinant infrastruktūrą prie galutinių vartotojų.

Didieji telekomunikacijų operatoriai ir pasaulinės skaitmeninio turinio bendrovės tapo vienomis pagrindinių infrastruktūros paklausos šaltinių, tiek *hiperscale* duomenų centrų, tiek pažangiausių sprendimų srityje. Investicijos į duomenų centrų ryšius auga beveik 30 % tempu. Tiek Brazilijoje, tiek Lotynų Amerikoje yra labai didelė paklausa.

Kitas svarbus strateginis žingsnis buvo „Padtec“ sugrįžimas į povandeninių kabelių rinką 2025 m., pasibaigus nekonkuravimo laikotarpiui, susijusiam su padalinio pardavimu prieš kelerius metus. Bendrovė pirmoji Pietų Amerikoje tiekė povandeninį kabelį „Google“, prieš parduodama šią veiklą, kurią įsigijo JAV bendrovė „IPG Photonics“. Pasibaigus nekonkuravimo sutarčiai, „Padtec“ vėl ėmė investuoti į šią sritį, kuri laikoma itin svarbia didžiuliam duomenų srautui tarp žemynų ir yra tiesiogiai susijusi su duomenų centrų plėtra. Brazilijoje šiuo metu projektuojami povandeninių kabelių projektai, kurių vertė viršija 600 mln. JAV dolerių, o įgyvendinimo terminai gali siekti trejus metus.

„Padtec“ šiuo metu dirba 21 šalyje, o didžiausia koncentracija yra Lotynų Amerikoje. Tarp svarbiausių rinkų yra Brazilija, Kolumbija, Čilė, Argentina, Peru, Meksika ir Jungtinės Valstijos. Neseniai bendrovė taip pat paskelbė apie komercinę pažangą Europos Sąjungoje ir specialios struktūros atidarymą Meksikoje.

Bendradarbiavimui mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų (MTEPI) srityse aktuali informacija

Sraigtasparnių, kaip alternatyvios transporto priemonės, naudojimas tarp San Paulo miesto, valstijos regionų ir pakrantės nuo 2024 m. gruodžio iki 2025 m. rodo sektoriaus konsolidaciją Brazilijoje. Miesto oro mobilumo bendrovės „Revo“ paslaugų paklausa per šį laikotarpį išaugo 85 % skrydžių skaičiaus ir 75 % pervežtų keleivių atžvilgiu. Tai lėmė padidėjęs turistų srautas, privatūs renginiai ir nuspėjamumo siekis kritiškais San Paulo kelių eismo laikotarpiais. Oro mobilumas tampa San Paulo gyventojų laiko planavimo, kelionių į darbą ir atgal ir net kelionių tikslų pasirinkimo veiksniu. Pavyzdžiui, skrydis tarp San Paulo centro ir Guarulhos oro uosto kainuoja apie 3500 BRL., nuskristi į pakrantę – nuo 5 500 iki 8 000 BRL. Eismo srautai į pakrantę dažnai gerokai viršija infrastruktūros pralaidumo pajėgumą.
„Revo“ skrydžiai sutrumpina vidutinį kelionės laiką daugiau nei 90 %, palyginti su kelione gatvėmis piko valandomis. „Revo“ pradėjo veiklą Brazilijoj 2023 m. ir nuo to laiko atliko daugiau nei aštuonis tūkstančius skrydžių, ypač San Paulo ir Rio de Žaneiro valstijose. Šiandien ji jau pasiekia 105 savaitinius skrydžius. 2025 m. padidinusi pajamas 200 %, bendrovė numato labai gerus ateinančius metus, plėsdama oro laivyną ir atidarydama pirmąjį tarptautinį maršrutą, kurio dar neatskleidžia. **Bendrovė taip pat pasirašė sutartį su „Eve Air Mobility“, pagal kurią ateityje eksploatuos elektrines transporto priemones, kurios atlieka vertikalų kilimą ir nusileidimą, vadinamas eVTOL. Pirmieji skrydžiai numatyti 2027 m., o investicijos siekia 250 mln. JAV dolerių ir apima 50 orlaivių įsigijimą**.

Brazilija kuria superkompiuterį, kuris bus tarp penkių geriausių pasaulyje didelio našumo skaičiavimų srityje. Šis įrenginys leis integruoti duomenis iš vyriausybės programų, todėl viešosios paslaugos taps efektyvesnės ir greitesnės, taip pat leis padidinti klimato katastrofų aptikimo efektyvumą - paskelbė mokslo, technologijų ir inovacijų ministerija.
Taip pat kuriama nacionalinė dirbtinio intelekto (DI) kalba, kuri leis Brazilijos mokslui žengti šuolį ir dar labiau padidinti savo suverenitetą technologinių galių akivaizdoje.
2024 m. Brazilija pradėjo įgyvendinti dirbtinio intelekto planą, pagrįstą Brazilijos turimai infrastruktūros pajėgumais ir sprendimų kūrimu. Planas turi penkis ramsčius: DI infrastruktūrą; DI viešajai tarnybai; DI pramonei; mokymai ir pajėgumų stiprinimas; ir DI valdymas. DI infrastruktūros plėtros koordinavimą atlieka Nacionalinė mokslinių skaičiavimų laboratorija (LNCC).
Brazilijos Nacionaliniame kosmoso tyrimų institute (INPE) įdiegtas naujas kompiuteris „Jaci“, kuris prisideda prie gamtinių katastrofų prognozavimo gerinimo ir gali numatyti ekstremalius įvykius prieš 72 valandas, ir tai pasiekiama brazilų sukurtais dirbtinio intelekto sprendimais. Be to, turė palydovus, įskaitant geostacionarųjį, sukurtą bendradarbiaujant su Kinija, kurie leis gauti geresnį vaizdą. Visa tai apdoroja superkompiuteriai ir brazilų technikų sukurti matematiniai modeliai, leisdami numatyti šalnas, potvynius, liūtis ir kitus meteorologinius įvykius.

Pasaulinėje konkurencijoje dėl inovacijų Brazilija dažniausiai atrodo labiau kaip talentų tiekėja ir mokslinių straipsnių autorė, o ne kaip atradimų, paverstų produktais, paslaugomis ir technologiniu suverenitetu, veikėja. Būtent šiame intervale tarp stipraus mokslo ir trapios rinkos „Sthorm“ orientuojasi į pažangiausius mokslus ir kuria alternatyvų kelią.
Sthorm yra privačią giliųjų inovacijų infrastruktūra, turinti daugiadisciplininę komandą ir veikianti sveikatos, mokslo, aplinkos ir biologinės įvairovės srityse. Esą veikia kaip ekosistema, integruojanti mokslą, technologijų taikymą ir ekonominę architektūrą, siekiant paspartinti didelio sudėtingumo ir ilgo brandinimo ciklo projektus, būdingus giliosioms technologijoms. Pagrindinė koncepcija yra „Žmonės ir planeta“, kuri sujungia socialinį ir aplinkosauginį poveikį bei ekonominį gyvybingumą.

Brazilijoje trumpalaikio finansavimo kultūra atima finansavimo galimybę ten, kur kūrimo ciklas yra ilgesnis. Tai vadinamasis inovacijų „mirties slėnis“, kai akademinėje aplinkoje sukuriamos iniciatyvos su daug žadančiais koncepcijos įrodymais, tačiau stringa dėl kapitalo ir infrastruktūros prototipų kūrimui bei reguliavimo trūkumo. Platformos strategija šiame kontekste yra suformuoti holdingą ir dalytis rizika tarp projektų skirtinguose brandos etapuose. Tai tarsi valdymo ir ekonominio suderinimo sprendimas. Sthorm sudaro daugiau nei šimtas partnerių, visi fiziniai asmenys, o kapitalas yra apie 150 mln. realų. Didelę šios visatos dalį sudaro mokslininkai.
„Sthorm“ savo veiklą pozicionuoja kaip katalizatorių Globaliuose Pietuose, kur akademinių žinių pavertimas produktu paprastai yra retesnis dėl struktūrinių ir kultūrinių skirtumų. Brazilijoje nėra rinkos, radikalių inovacijų pramonės. Šaliai trūksta ilgalaikio mokslinių tyrimų ir plėtros planavimo, ypač kai temai reikia daugelio metų techninio, klinikinio ir reguliavimo patvirtinimo. Sthorm derina poveikį su pajamų generavimu.
Sveikatos apsaugos sektoriuje Sthorm kuria infrastruktūrą: *remiantis Contract Development and Manufacturing Organization* metodu, kuria biotechnologijoms skirtą iniciatyvą, pavadintą „Biotimize“. Ja siekiama pašalinti kliūtį, ribojančią nacionalinius gebėjimus atradimus privesti iki klinikinių tyrimų. Šios grandinės nebuvimas didina išlaidas ir stabdo vietos tyrimų ir pramonės plėtrą, be to, didina išorinę priklausomybę nuo vakcinų, biofarmacinių preparatų ir pažangių gydymo būdų. Jau veikia laboratorija, teikianti ikiklinikines paslaugas. Plėtra numato gamyklos statybą klinikiniams tyrimams skirtų bandomųjų partijų gamybai, kuri turėtų pradėti veikti 2028 m.
Kita iniciatyva yra „iOz“, kuri tyrinėja genetinę inžineriją, pagrįstą Zika virusu. Pastebėta, kad Brazilijos viruso atmaina geba prasiskverbti pro hematoencefalinį barjerą, ir galbūt pernešti vaistus į smegenis, kuris yra pagrindinis iššūkis smegenų auglių ir neurologinių ligų atveju. Šiandien jau pradedami klinikiniai tyrimai
Biofarmacijos srityje Sthormas taip pat mini virtualios monokloninių antikūnų bibliotekos kūrimą ir ryšį su Butantan institutu kaip dalį pastangų sumažinti importo priklausomybę brangių terapijų srityje.

Bendra Brazilijos ekonominė informacija:

Brazilijos ekonomikos tendencijos, į kurias verta atkreipti dėmesį 2026 m.
Prezidentui Lulai ir Finansų ministrui Haddad kyla iššūkis vadovauti ekonomikai rinkimų metais, kai sunku laviruoti tarp išlaidų ir taupymo
Centrinio banko duomenimis, Brazilijos BVP 2026 m. turėtų išaugti 1,6 %. Tai bus mažiausias augimas nuo 2020 m.
Neramumai rinkoje nustojo būti laikini ir tapo struktūriniai. Tai skatina išlaikyti pinigų politiką, pagrįstą didelėmis palūkanų normomis, reaguojant į pasaulinės ekonomikos sulėtėjimo perspektyvą ir blogesnį laikotarpį žemės ūkio verslui, palyginti su 2025 m. Prisideda ir prezidento rinkimai, kurie turėtų paveikti investuotojų nuotaikas ir sukelti netikrumą.
Brazilijos ekonomikos sulėtėjimas, esant labai įkaitusiai darbo rinkai gali lemti projektų atidėjimą.
Po 2025 m., kai visame pasaulyje smarkiai nuvertėjo doleris, dėl ko JAV valiuta Brazilijos realo atžvilgiu nuvertėjo 11,18 %, analitikai mano, kad 2026 m. valiutos kursas turėtų būti stabilus. Tačiau viskas vėlgi priklauso nuo Donaldo Trumpo nuotaikų valdant JAV ekonomiką ir Brazilijos rinkimų poveikio.
Šiuo metu Selic palūkanų norma yra 15% per metus – tai aukščiausias lygis per beveik 20 metų. Tikimasi, kad palūkanų normos pradės mažėti 2026 m. kovo mėn.
2026-ųjų rinkiminiai metai bus panašūs į praėjusius rinkimų metus, pasižyminčius netikromis naujienomis, kurios keičia rinkos nuotaikas ir didina nepastovumą. Fiskalinio sektoriaus duomenys rodo pajamų augimo lėtėjimą būtent dėl silpnesnės ekonominės veiklos, kai vyriausybės išlaidos nesumažėja. Todėl susidaro pirminis deficitas ir galiausiai kyla netikrumas dėl valstybės skolos elgsenos. Tai gali riboti palūkanų normų mažinimą.

Tikėtina, kas prezidentas Lula bandys daugiau skirti socialiniams reikalams, kad būtų užtikrintas jo perrinkimas. Kitas aspektas, kuris padės (arba ne) Lulos perrinkimui, bus mokesčių reformos poveikis, kuri pradės įsigalioti 2026 m. Tai bus metai, kai įmonės ir piliečiai pajus, kaip mokesčių supaprastinimas paveiks jų kasdienį gyvenimą.

5. Amerikos ekonomikos poveikis Brazilijai

Pagrindinis lemiamas veiksnys Brazilijos ir JAV santykiuose 2025 m. neabejotinai buvo liepos mėnesį padidinti muitai. 2026 m. šie santykiai priklausys nuo JAV Federalinio rezervo (FED) pirmininko pasikeitimo, kas gali įtakoti infliaciją, ir galimo kišimosi į Brazilijos prezidento rinkimus – tai iri gali turėti poveikį Brazilijos ekonomikai.

Be to, Brazilijos Master banko byla ir korupcijos skandalas padarė įtaką Brazilijos finansų, politinės ir teisinės sistemų stabilumui ir patikimumui.

Kas turėtų skatinti Brazilijos ekonomikos augimą 2026 m.?

Šiais metais Brazilijos ekonomika neturės tokio postūmio iš žemės ūkio, kaip praėjusiais metais, o paslaugų sektoriaus dalis sudarys didesnę BVP dalį - 59 % - ypač dėl prekybos, transporto, bankų ir daugybės kitų paslaugų.

Didelės palūkanų normos ir toliau slopins rinkos aktyvumą. Tačiau tą lėtėjimą ribos pajamų didinimas ir vyriausybės pradėtas vartojimo skatinimas. Sulėtėjimas turėtų paveikti beveik visus sektorius, tačiau intensyvumas skirtinguose sektoriuose skirsis.

Prognozuojamas 2% žemės ūkio augimas 2026 m., palyginti su 10,3 % 2025 m. rezultatu.

Gavybos sektoriai linkę iš dalies kompensuoti šį ekonomikos lėtėjimo poveikį padidėjusia naftos ir mineralų gamyba, todėl visa pramonė 2026 m. turėtų sudaryti 16 % BVP augimo, tai yra šiek tiek daugiau nei prognozuota 2025 m. (14 %).

Nors tikimasi, jog investicijas paveiks didelė palūkanų norma, namų ūkių vartojimas bus pagrindinis augimo variklis šiais metais, nes darbo rinka išliks stipri, atsiras naujų kreditavimo galimybių ir padidės pajamų prieinamumas darbuotojams, kurie pasinaudos pajamų mokesčio lengvatomis.

Brazilijos ir Afrikos prekybos santykiai turi gilias istorines šaknis, tačiau jie vis dar neatspindi jų ekonominio potencialo, Afrika vis dar sudaro nedidelę Brazilijos užsienio prekybos dalį. 2025 m. eksportas į žemyną sudarė 15,5 mlrd. USD arba 4,5 % viso eksporto., o importas – 8,2 mlrd. USD.

Pasak „Expo Africa-Brazil“ įkūrėjo, Brazilijai laikas į Afriką žiūrėti ne tik kaip į eksporto, bet ir kaip į investicijų vietą, ypač infrastruktūros, energetikos, maisto ir technologijų srityse. pati Brazilija, kuri yra daug labiau išsivysčiusi šalis, palyginti su Afrikos šalimis, nedalyvauja veiksmingiau. Šiai raidai didelę įtaką turėjo politiniai klausimai Brazilijoje, kurie šiame kontekste yra gana strateginiai ir svarbūs.

Brazilija turi tapti jungtimi su likusia Lotynų Amerika. Daugelis verslo sandorių tarp Lotynų Amerikos ir Afrikos šalių vyksta per Braziliją, kuri yra strateginė šių prekybinių santykių dalis tiek su Lotynų Amerikos kaimynėmis, tiek su Jungtinėmis Valstijomis ir Šiaurės Amerika. Yra visos sąlygos, kad Afrika būtų stipri ir strateginė Brazilijos partnerė. Brazilija turi daug ką gauti ne tik iš eksporto, bet ir iš investicijų. Tačiau Brazilija dar neturi atitinkamo investuotojo profilio Afrikos žemyne, ir tai turi pasikeisti, kad šalis galėtų vėl įsitvirtinti už eksporto darbotvarkės ribų. Santykiai su Afrika yra saugesni nei su kitomis šalimis. Afrikos vyriausybės ir jų žmonės taip pat labai nori, kad Brazilija dar labiau sustiprintų šiuos santykius.

Dėmesio Afrikai trūksta ne tik iš Brazilijos įmonių, bet ir iš bankų įstaigų. BNDES kitais metais atliks svarbias investicijas Afrikos šalyse. Banco do Brasil ir kitos institucijos turi ketinimų, tačiau būtina šiuos ketinimus paversti konkrečiais veiksmais. Brazilija yra stipri pramonės sektoriuje, tačiau vis dar neturi Brazilijos pramonės atstovybės Afrikoje. **Afrikos vyriausybės siekia tvarios industrializacijos, o Brazilija turi patirties šioje srityje, plėtoja svarbius atsinaujinančiosios energijos projektus, kurie yra tiesiogiai svarbūs Afrikos šalims, be to, sprendžia maisto saugumo klausimą, kuriame Afrika gali atlikti strateginį vaidmenį. Atėjo laikas Brazilijai**

žiūrėti į Afriką ne tik kaip į eksporto, bet ir kaip į investicijų vietą. Vis dar labai trūksta supratimo apie Afrikos potencialą Brazilijos įmonių augimui ir konsolidacijai.
Nustatyta daug galimybių, įskaitant žemės ūkio verslą, žemės ūkio pramonę, energetiką ir energetikos pertvarką, infrastruktūrą, kasybą, sveikatos apsaugą, švietimą, technologijas, logistiką, civilinę statybą ir finansines paslaugas, kur Brazilijos įmonės yra konkurencingumą ir turi patirtį. Brazilijoje vykdomos vyriausybės iniciatyvos, rengiami verslo forumai, aukšto lygio susitikimai ir verslo misijos. Vis daugiau afrikiečių atvyksta į Braziliją, kad sužinotų apie sistemą ir galimybes. Brazilai vis dar nelaiko Afrikos prioritetine turizmo kryptimi. Afrika brazilams vis dar nežinoma. **Buvo Afrikos investuotojų, kurie domėjosi Brazilija, bet atsitraukė dėl didelių mokesčių ir muitų, sudėtingos teisinės sistemos. Mokesčių reforma gali padėti Brazilijai tapti patrauklesne.**

2026 m. sausio 30 d. Brazilijos Centrinio banko duomenimis, bendroji valdžios sektoriaus skola 2025 m. išaugo iki 78,7 % BVP ir pasiekė 10 trilijonų realų. 2024 m. pabaigoje šis rodiklis siekė 76,3 % BVP. Bendroji valdžios sektoriaus skola apima federalinę vyriausybę, Nacionalinį socialinės apsaugos institutą ir valstijų bei savivaldybių valdžios institucijas.

100 Brazilijos savivaldybių, gaunančių didžiausias pajamas iš mokesčių, surenka 77,6 % visų šalyje surenkamų mokesčių, nors jose gyvena kiek daugiau nei trečdalis (36,4 %) Brazilijos gyventojų. Šios savivaldybės per 2024 metus surinko daugiau nei 1,9 trilijono realų. Svarbiausia buvo San Paulo savivaldybė, kuri vien surinko 581,2 mlrd. realų – tai atitinka 23,1 % visų nacionalinių pajamų. Toliau seka Rio de Žaneiras (306,9 mlrd. R$), Brasilia (180,1 mlrd. R$), Belo Horizonte ir Osasco.
Didelę pajamų koncentraciją pietuose ir pietryčiuose daugiausia lemia didesnė pramonės ir komercinės veiklos koncentracija šiuose regionuose.
Kalbant apie pajamas vienam gyventojui, svarbiausia yra Barueri (IS), kuri per metus surinko 110 400 R$ vienam gyventojui. **San Paulas, kuris pirmauja pagal bendrą pajamų reitingą, užėmė 12 vietą tarp savivaldybių, turinčių didžiausias pajamas vienam gyventojui, su 48 854,61 R$.**
Įgyvendinus mokesčių reformą Brazilijoje turėtų pasikeisti savivaldybių eiliškumas gaunančių didžiausias pajamas reitinge, nes reforma pakeis mokesčių surinkimo tvarką. Pagal dabartines taisykles mokestis surenkamas kilmės vietoje, t. y. ten, kur prekės gaminamos. Tai palankiau savivaldybėms, turinčioms pramonės ir prekybos centrus. Įsigaliojus reformai, mokesčiai bus renkami paskirties vietoje, kur vyksta vartojimas. Tai paprastai naudinga didesnėms savivaldybėms.

Brazilijos federalinė valstybės skola 2025 m., palyginti su ankstesniais metais, padidėjo 18 % ir pasiekė 8,635 trilijono BRL. Tai didžiausias padidėjimas per pastaruosius 10 metų. Šį augimą daugiausia lėmė palūkanų normų lygis ekonomikoje, kuris praėjusių metų viduryje pasiekė 15 %. Pasak Nacionalinio iždo vadovo, skolos padidėjimas 2025 m. yra susijęs su likvidumo atsargos padidėjimu.
Brazilijos Nacionalinis iždas, remdamasis 2026 m. metiniu finansavimo planu (PAF), nori dažniau dalyvauti tarptautinėje rinkoje, leisdamas naujas emisijas užsienio valiuta. Idėja yra ta, kad šios emisijos daugiausia bus
Šiandien su valiutos kursu susietos obligacijos sudaro kiek mažiau nei 4 % federalinės valstybės skolos, o ilgalaikis tikslas numato šios dalies augimą iki 7 % lygio. Šis procesas turėtų vykti palaipsniui.
Šalies strategijoje numatytas tolesnis doleriais denominuotų obligacijų išleidimas, siekiant sustiprinti valstybės obligacijų pajamingumo kreivę,
Tačiau Iždas taip pat nori grįžti į Europos rinką. Be to, jau vertinamos rinkos sąlygos pirmajai emisijai juaniais.

Iždas 2026 m. aukcionuose pasiūlys dvi naujas obligacijas: nacionalinį iždo vekselį (LTN) – fiksuotos palūkanų normos obligacija, kurios terminas yra 36 mėnesiai, - ir nacionalinį F serijos (NTN-F) vekselį– fiksuotos palūkanų normos obligaciją su pusmetiniais palūkanų mokėjimais, kurios terminas yra penkeri metai.

Atsižvelgiant į Jungtinių Valstijų nustatytų tarifų naštą ir neapibrėžtumą pasaulinėje situacijoje, Brazilijos Plėtros, pramonės, prekybos ir paslaugų ministerija džiaugiasi šalies atsparumu. Nepaisant sunkumų, kurie prisidėjo prie 7,9 % prekybos pertekliaus sumažėjimo per metus, Brazilija užfiksavo trečią pagal dydį perteklių istorijoje ir kad eksporto į kitas šalis augimas daugiau nei kompensavo Brazilijos produktų pardavimo amerikiečiams sumažėjimą.

Tyrimo duomenys rodo, kad vidutinis atlyginimas Brazilijoje 2026 m. turėtų pasiekti 3 548 realus, o regioniniai skirtumai yra dideli. Brazilijos sostinė pirmauja su 5 547 realų vidurkiu, po jos seka San Paulas - 4 298 realai. Maranhão ir Ceará valstijos išlieka tarp mažiausius atlyginimus mokančių.

„Embraer“ bendrovė paskelbė, kad jos užsakymų portfelis 2025 m. ketvirtąjį ketvirtį pasiekė rekordinį 31,6 mlrd. JAV dolerių lygį – 20 % daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu 2024 m.
Komercinės aviacijos, pelningiausio segmento, užsakymų portfelis nuo 2025 m. spalio iki gruodžio mėn. sudarė 14,5 mlrd. JAV dolerių ir buvo 42 % didesnis nei tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais. Verslo lėktuvų užsakymų portfelis praėjusių metų ketvirtąjį ketvirtį siekė 7,6 mlrd. JAV dolerių – 3 % daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu 2024 m..
2025 m. ketvirtąjį ketvirtį visuose verslo padaliniuose buvo pristatytas 91 orlaivis, t.y. 21 % daugiau palyginti su 75 orlaiviais 2024 m. ketvirtąjį ketvirtį. Per visus 2025 metus „Embraer“ pristatė 244 orlaivius – 18 % daugiau, palyginti su 206 orlaiviais 2024 m.

6,7 km pratęsta metro linija sujungs tarptautinį Congonhas oro uostą su likusia San Paulo miesto metro sistema. Pirmą kartą BYD „SkyRail“ sistemos traukinys nuvažiavo visą maršrutą iki Congonhas oro uosto - tai viena strategiškiausių sostinės viešojo transporto jungčių. Kelionė buvo atlikta naudojant tik akumuliatoriuose sukauptą energiją, be jokio išorinio maitinimo iš elektrifikuoto vienbėgio. Sistema pasižymi energijos vartojimo efektyvumu, mažesniais miesto trukdžiais ir tyliu veikimu. Visiškai automatizuoti traukiniai su įkraunamomis baterijomis leidžia autonomiškai važiuoti net kritinėse situacijose, todėl San Paulas yra vienas iš Lotynų Amerikos miestų, diegiančių tokio tipo sistemas.
Šiuo metu aštuoni „SkyRail“ traukiniai jau yra Brazilijoje, dar vienas naujas traukinys keliauja iš Kinijos. Kiti yra paskutiniuose gamybos etapuose. Projekte numatytas iš viso 14 traukinių, kurių kiekviename yra penki vagonai, parką, galintį pervežti iki 100 000 keleivių per dieną.

Brazilijos Rio Grande do Sul valstijoje įsikūrusios internetinių mokėjimų platformos „PagBrasil“ gavo Brazilijos centrinio banko leidimą bendrovei veikti užsienio valiutų rinkoje, kuris padėjo „Pix“ atsiskaitymo sistemos internacionalizavimo procese.
PagBrasil sudarė bendradarbiavimo sutartis su JAV „Verifone“, su Pietryčių Azijos mokėjimų centru „Liquid Group“, kad tų šalių vartotojai galėtų atlikti mokėjimus per „Pix Roaming“ produktą, kuris leidžia užsienio bankų ir skaitmeninių piniginių klientams naudoti „Pix“ greitojo atsiskaitymo įrankį.
„PagBrasil“ taip pat susirado partnerius Urugvajuje, Meksikoje, Čilėje, Ispanijoje, Portugalijoje, Nyderlanduose, Argentinoje, o 2025 m. – ir JAV, nepaisant Donaldo Trumpo spaudimo, kuris „Pix“ laikė grėsme garsiems JAV kortelių prekių ženklams, tokiems kaip „Mastercard“.
„Pix“ išskirtinumas, palyginti su kitomis momentinių mokėjimų sistemomis kitose šalyse, yra tas, kad tai yra viešoji infrastruktūra, kuri ne tik nuolat vystosi, o pagrindines kryptis nustato Centrinio

banko darbotvarkė, bet ir leidžia privatiems žaidėjams prisijungti prie šios infrastruktūros ir kurti nevietinius sprendimus.

Kriptovaliutų rinka Brazilijoje toliau plečiasi. Ją skatina investuotojų susidomėjimas investicijų diversifikavimu ir reguliavimo sistemos tobulėjimas. Tarp labiausiai šalyje prekiaujamų skaitmeninių aktyvų yra Bitcoin, Ethereum, su doleriu susietos stabilios monetos ir besiformuojantys tinklai, tokie kaip „Solana“, „Polygon“ ir „Avalanche“.
Brazilijoje Federalinė pajamų tarnyba reikalauja deklaruoti pajamų mokestį už kriptovaliutų turtą, o **Nacionalinis kongresas svarsto konkrečias stabilių monetų ir skaitmeninių biržų taisykles. Ekspertai mano, kad pastaraisiais metais šalis padarė didelę pažangą, tačiau vis dar vyksta reguliavimo konsolidavimo procesas. 2025 m. Brazilija užėmė penktą vietą pasaulyje pagal kriptovaliutų naudojimą, teigiama metinėje „Chainalysis“ ataskaitoje**, kurioje analizuojama 151 šalis. Reitinge atsižvelgiama ne tik į prekybos apimtį, bet ir į kriptovaliutų poveikį kasdieniam gyventojų gyvenimui. Šalis nusileidžia tik Indijai, JAV, Pakistanui ir Vietnamui, o aplenkia tokias rinkas kaip Nigerija, Indonezija, Ukraina ir Jungtinė Karalystė.
Tyrime taip pat pabrėžiamas institucinio dalyvavimo Brazilijos rinkoje augimas. Investiciniai fondai, turto valdytojai ir bankai plečia su kriptovaliutomis susijusių produktų pasiūlą, o tai stiprina ekosistemą ir didina jos teisėtumą. Šis judėjimas vyksta lygiagrečiai su reguliavimo pažanga: 2023 ir 2024 m. priimti teisiniai instrumentai nustato virtualių aktyvų paslaugų teikėjų taisykles, kurios užtikrina didesnį nuspėjamumą ir pritraukia į šalį pasaulines bendroves.